

door de in de alcohol oplosbare bestanddeelen van het secale veroorzaakt wordt, moet daar, waar het de opwekking der weëën geldt, aan het secale cornutum in substantie boven de bereiding van BONJEAN de voorkeur geschonken worden. Dr. J. HANLO.

I N G E Z O N D E N S T U K .

ANTWOORD OP DE KRITIEK VAN MIJNE TWEE GEVALLEN VAN EPIGNATHUS,
DOOR DEN HEER W. K.

Verrassend was het mij, in dit *Tijdschrift* te vinden eene kritiek van mijne beschrijving van twee gevallen van Epignathus, — omdat deze verhandeling niet in den handel voorkomt en alleen gedrukt is, om ze aan mijne geneeskundige vrienden en eenige andere geneeskundigen aan te bieden.

Ik ontzeg aan deze verhandeling alle wetenschappelijke waarde, liet ze daarom voor eigen rekening drukken en hield de verzending der exemplaren aan mij. De Heer W. K. te Utrecht ontvange mijn innigen dank voor de moeite aan zijne kritiek besteed, waardoor mijne beschrijving meerdere bekendheid heeft verkregen. — Evenwel wil ik gaarne eenige der voornaamste bedenkingen van W. K. tegen mijn stuk, beantwoorden.

Het is waar, dat de chronologische opgave der door andere schrijvers bekend gemaakte gevallen het rigtsnoer geweest is dat ik gevolgd heb bij de beschouwing der verschillende theoriën, die op mijne gevallen betrekking hebben; dewijl ik geloof, dat altans op het gebied der Teratologie, de verschillende uiteenzettingen der embryologie zich met den voortgang van den tijd juister hebben ontwikkeld. — Zoude deze verhandeling op keurige wetenschappelijke ontvouwing der zeer duistere punten in dit Teratologisch gebied aanspraak maken, ik had haar met meer zorg en meer nauwkeurige analogie der ontwikkelings-anomaliën moeten schrijven, — of liever ik had er mij dan geheel niet aan gewaagd, omdat de tijd aan mij practiserenden arts dit niet toelaat. Ik hield mij aan het gezegde van ROSTAN: "Ajoutez une seule observation nouvelle au domaine de l'art, et vous aurez plus fait pour lui, quen surchargeant les ais des libraires de vos lourdes compilations."

Doordien ik de eer niet heb den Heer W. K. te kennen, weet ik niet, of hij den practischen geneesheer het mededeelen van eene waarneming geheel ontzegt wanneer ze in zijn oog niet streng wetenschappelijk is. — Doch ter zake; W. K. schrijft: "ik handel niet over den Epignathus." en hij zegt dat het geval van VROLIK alleen dien naam verdient. — Hij vergist zich, want ook bij SOMMERING en HESS kwam het gezwel onmiddellijk van den wang. — Den naam Epignathus heb ik aan mijne beide gevallen gegeven op het voetspoor van FORSTER. Deze zegt (pag. 37): "Die parasitische Masse ist am Gaumen des reifen Foetus befestigt und bildet eine grosze aus der Mundhöhle des letzter hervorragende Geschwulst." — GEOFFROY schrijft: "une tête accessoire très incomplète attachée au palais de la tête principale." — W. K. zegt "dat ik zelf had moeten inzien, dat GEOFFROY zelf den naam niet zoude gebruikt hebben voor een parasiet aan de ligchaams-as (sella turcica) verbonden." — Noch GEOFFROY, noch FORSTER hadden een monster gezien zooals ik beschreven heb, en konden er derhalve geen naam aan gegeven hebben. En SCHULTZE en HECKER gebruiken den naam van Epignathus in hunne beschrijvingen, ofschoon beiden den oorsprong niet van de keel afleiden. SCHULTZE beschrijft dien bij zijne ontvouwing

van de dubbele kiem: en HECKER zegt dat zijn Epignathus uit eene spleet van de bovenkaak ontstond, achter de mucosa der mondholte. — In den jongsten tijd is de oorsprong van den Epignathus naauwkeuriger onderzocht, vooral door RINDFLEISCH, die de sella turcica als uitgangspunt vond. Ook deze nam genoegen met den naam van Epicranio-gnathus, dien RIPPMAN zijn leerling in zijne dissertatie aan dezen casus gaf, waarin de tweede tumor uit de hersenen kwam. Moge die inlassing van *cranio* iets meer den oorsprong verduidelijken, toch bleef de naam Epignathus behouden. — Dewijl ik juist die meer naauwkeurige onderzoekingen over den oorsprong van den tumor tot de latere tijden terugbreng, heb ik de bijgevoegde jaren naar tijdsorde opgegeven: en ik zal den naam van Epignathus vooreerst behouden voor mijne gevallen, omdat ze allen tot ééne categorie, die der tumoren van de keel uit de mondholte te voorschijn komende, behooren. Die naam zij dan een collectiefnaam, even als dyspepsie, diarrhée, dysmenorrhoea enz.; hij is geijkt in de Teratologie. — Het geval van RINDFLEISCH komt zeer veel met mijn tweede overeen. Want ook bij hem ontstond de tumor met een steel van de sella turcica, dus ook in de middellijn van het ligchaam van den autosiet. En leest men eens na (VIRCHOW'S *Archiv* XX, pag. 406 en *Monatschr.* XXIV, pag. 441) wat RINDFLEISCH van zijn casus zegt: "Wenn sich das Menschengeschlecht, wie die Pflanzen, durch Sprossenbildung vermehren könnte, so würden ohne Zweifel die Hypophyse und die Steiszdrüse auf einmal sehr wichtige Organe werden; von der Hypophyse oder der Steiszdrüse könnte, eine neue Knospe d. h. ein Foetus oder doch Theile eines solchen, eine organopoietische Geschwulst, wie in den vorliegenden Falle hervorgehen" — dan berust mijne uitdrukking: dat RINDFLEISCH den Epignathus tot "de organopoietische gezwellen bragt, niet op een misverstand" zooals W. K. openlijk schrijft.

En tegenover deze theorie stelde ik die van SCHULTZE, waarbij deze een dubbele kiem in hetzelfde ei (ook bij den Epignathus) aannam, en opmerkzaam maakte, hoe de vorming van het chorion eene vergroeiing van twee eijeren onmogelijk maakt.

Noch word ik beticht van geheel verkeerde opgave van bladzijden en deel van GEOFFROY. Deze bewering is lijnregt in strijd met de waarheid; — ik laat haar dan ook voor rekening van den schrijver. Misschien bezit de Heer W. K. eene andere editie — de mijne bestaat slechts uit 2 deelen.

Ik heb geschreven *knollen* in plaats van lobben — maar ik noem: in lobben verdeeld eene oppervlakkige scheiding tegenover die diepere, welke in knollen verdeeld is. Eene placenta heeft lobben, evenals een kyste en menige andere tumor kan hebben — maar hier zijn het juist knollen, waarbij eene diepere scheiding tusschen de verschillende cotyledones voorkomt, en die een overgang maakt van lobben tot druiven, zoo als bij de mola hydatidea. — En waarom mag men in het Hollandsch het woord knol niet gebruiken, waar men in dezelfde wetenschap in het Latijn van *Tuber cinereum*, *Tubera parietalia* en *Tuberositas* spreekt.

Parthogenesis is een erratum en kiembogen een Germanisme, waarvoor ik gaarne het *pater peccavi* uitspreek.

Begon ik bij den aanvang dezer regelen met een woord van dank aan den Heer W. K. — ik eindig thans met de betuiging, dat die dankbaarheid nog grooter zoude zijn, wanneer de Heer W. K. niet anonym gecritiseerd had. — "Voor de uiting dier dankbaarheid zal, naar ik vermoed, wel geen gelegenheid komen."

Groningen, Julij 1874.

J. BAART DE LA FAILLE.

